

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สนง. รong นรม. (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) โทร. ๐๒-๒๘๘-๔๕๒๘

ที่ นร ๐๔๐๕ (กร.๑) ๙๙ / ๒๕๕๗ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ผลการเยือนญี่ปุ่นของคณะผู้แทนนายกรัฐมนตรี

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้กระผมเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนนายกรัฐมนตรี ประกอบด้วย นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ที่ปรึกษาคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายดอน ปรมัตถ์วินัย) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม (นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ) และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และปลัดกระทรวงกลาโหม เดินทางเยือนญี่ปุ่นตามคำเชิญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ของญี่ปุ่น เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เพื่อหาหรือความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่น ซึ่งเป็นการหาหรือจากการที่นายกรัฐมนตรีและนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น (นายชินโซ อาเบะ) ได้หาหรือทวิภาคี ระหว่างการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซม เมื่อวันที่ ๑๖-๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ณ เมืองมิลาน ประเทศ อิตาลี รวมทั้งเป็นการเตรียมการเบื้องต้นในการเยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการของนายกรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒ คณะผู้แทนนายกรัฐมนตรีได้เข้าเยี่ยมคารวะและหาหรือกับ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (นายทาโร อาโซะ) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นายโยชิฮิเดะ ซูกะ) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (นายอะคิโนริ อิโตะ) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน คมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยว (นายอะคิฮิโระ โอตะ) รวมทั้งได้พบหาหรือกับคณะผู้แทน ภาคเอกชน (Keidanren) ดังสรุปผลการหาหรือตามข้อ ๒

๒. ข้อหาหรือของคณะผู้แทนไทย

๒.๑ รองนายกรัฐมนตรี ได้อธิบายถึงความจำเป็นที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้เข้ามาใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และได้ดำเนินการ ตาม Roadmap ๓ ขั้นตอนตามลำดับ ซึ่งปัจจุบันได้จัดให้มีรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว สภานิติบัญญัติ แห่งชาติ คณะรัฐมนตรีเข้าบริหารราชการแผ่นดิน สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ และคณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญฉบับถาวร เป็นที่เรียบร้อยแล้ว บัดนี้สถานการณ์โดยทั่วไปเข้าสู่ภาวะปกติ หากแต่ยังมีความจำเป็นที่จะต้องคงประกาศกฎอัยการศึกเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดูแลความสงบเรียบร้อย ทั้งนี้ คสช. ให้ความมั่นใจว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและการท่องเที่ยว

๒.๒ รองนายกรัฐมนตรี ได้ขอหาหรือว่า เพื่อให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ระหว่างไทยและญี่ปุ่น มีความก้าวหน้ามากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันญี่ปุ่น ถือเป็นประเทศที่มีการลงทุนในประเทศไทยมากที่สุด คือ ประมาณกว่าร้อยละ ๔๐ ของมูลค่า การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน (BOI) จึงเห็นสมควรที่จะยกระดับ ความร่วมมือของคณะกรรมการร่วมไทย-ญี่ปุ่น (Joint Committee-JC) จากระดับปลัดกระทรวง เป็น ระดับรองนายกรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรี

/๒.๓ รองนายก ...

๒.๓ รองนายกรัฐมนตรี ได้ขอหารือเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทย และรัฐบาลญี่ปุ่นในเรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบรถไฟ ซึ่งรัฐบาลไทยมีแนวคิดที่จะดำเนินการลงทุนระบบรถไฟระหว่างประเทศเชื่อมโยงเส้นทางกับอาเซียนเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ และเชื่อมโยงกับภูมิภาคเอเชีย โดยเสนอขอความเห็นจากญี่ปุ่นเกี่ยวกับเส้นทางที่จะพัฒนา ๓ เส้นทางด้วยกัน ได้แก่ (๑) เส้นทางตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor) คือ แม่สอด-พิษณุโลก-ขอนแก่น-มุกดาหาร (๒) เส้นทางตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) คือ กรุงเทพฯ-เชียงใหม่ และ (๓) เส้นทางตามแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor) คือ กรุงเทพฯ-กาญจนบุรี โดยได้เสนอให้รัฐบาลญี่ปุ่นร่วมกับรัฐบาลไทยพัฒนาเส้นทางตะวันออก-ตะวันตก เป็นลำดับแรก

๓. ผลการหารือระดับรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

๓.๑ ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องตรงกันที่จะยกระดับความร่วมมือของคณะกรรมการร่วมไทย-ญี่ปุ่น (Joint Committee-JC) จากระดับปลัดกระทรวง เป็น ระดับรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี เพื่อสร้างความต่อเนื่องของความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว

๓.๒ ฝ่ายญี่ปุ่นเห็นว่า เศรษฐกิจไทยมีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจญี่ปุ่นอย่างมาก เนื่องจากอยู่ในห่วงโซ่การผลิตเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุการณ์น้ำท่วมปี ๒๕๕๔ ส่งผลต่ออุตสาหกรรมในประเทศญี่ปุ่นอย่างมาก เพราะไทยไม่สามารถส่งวัตถุดิบ อะไหล่ ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ได้ ทำให้ญี่ปุ่นต้องลดกำลังการผลิตลง จึงควรร่วมมือกันพัฒนาคัลเลเตอร์อุตสาหกรรมตลอดห่วงโซ่การผลิต โดยใช้หลักคิดประเทศไทยบวกหนึ่ง (Thailand Plus One) โดยญี่ปุ่นยินดีสนับสนุนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้ง ๕ พื้นที่ของไทย

๓.๓ ทั้งสองฝ่ายเห็นว่า หลังจากที่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ปรับปรุงมาตรการเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ และการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ โดยเฉพาะนโยบายการเงินผ่านการอัดฉีดปริมาณเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ มีผลทำให้ค่าเงินเยนอ่อน เมื่อรวมกับมาตรการยกเว้นการตรวจลงตราวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศไทยแล้ว มีนักท่องเที่ยวไทยไปเที่ยวญี่ปุ่นเพิ่มสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ถึงกว่าร้อยละ ๗๔ จึงขอขอบคุณประชาชนคนไทยที่มีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นฟื้นตัวดีขึ้น ดังนั้น รัฐบาลญี่ปุ่นจึงมีความประสงค์ที่จะตอบแทนด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนชาวญี่ปุ่นให้มาท่องเที่ยวที่ประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งชาวญี่ปุ่นมีความนิยมชมชอบประเทศไทยและคนไทยเป็นพิเศษอยู่แล้ว

๓.๔ ฝ่ายญี่ปุ่นเห็นด้วยว่า ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของอาเซียน (ASEAN Regional Hub) และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้าน ทั้งทางบกและระบบราง ทางน้ำ และทางอากาศ รัฐบาลญี่ปุ่นยินดีที่จะให้การสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง ปี ๒๕๕๘-๒๕๖๕ ของไทย เพื่อสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไทยอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาระบบรถไฟและรถไฟฟ้าในประเทศไทยจะต้องคำนึงถึงระบบบริหารจัดการที่มีความปลอดภัยสูง และมีความตรงต่อเวลา ไม่ควรคำนึงแต่เพียงการก่อสร้างและจัดหารถไฟมาวิ่งเท่านั้น

๓.๕ สำหรับการพัฒนาระบบรถไฟของไทย ฝ่ายญี่ปุ่นมีความเห็นและข้อเสนอ ดังนี้

๓.๕.๑ ญี่ปุ่นพร้อมร่วมมือกับไทยในการพัฒนาระบบรถไฟทั้ง ๓ ระบบ คือ

- (๑) ระบบรถไฟฟ้ามหานครในกรุงเทพฯ และปริมณฑล (๒) ระบบรถไฟความเร็วสูง และ (๓) ระบบรถไฟเชื่อมระหว่างเมืองในปัจจุบัน โดยในส่วนของระบบรถไฟฟ้ามหานครใน กทม. ขณะนี้ได้ดำเนินการในระบบตัวรถสายสีม่วง และพร้อมจะดำเนินการในสายอื่น ๆ ต่อไป

๓.๕.๒ ฝ่ายญี่ปุ่น โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน คมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยว และเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ญี่ปุ่นมีความสนใจที่จะพิจารณาเรื่องการร่วมมือกับรัฐบาล ไทยพัฒนาระบบรถไฟทางคู่มาตรฐานถึงความเร็วสูง ในเส้นทางแม่สอด-พิษณุโลก-ขอนแก่น- มุกดาหาร เป็นลำดับแรก และยินดีที่จะสนับสนุนเส้นทางเหนือ-ใต้ ในลำดับต่อไป โดยญี่ปุ่นมีความ พร้อมด้านเทคโนโลยี ความเร็วและความตรงต่อเวลา และมาตรฐานความปลอดภัย ที่สามารถพัฒนา ระบบรถไฟ ทั้งรถไฟความเร็วสูง รถไฟฟ้า และโมโนเรล ทั้งนี้ขอให้รัฐบาลไทยดำเนินการในเรื่องของ การพัฒนาระบบรถไฟด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส

๓.๕.๓ เห็นควรให้ใช้บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงคมนาคมของไทย และกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน คมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยว ของญี่ปุ่น ที่ได้ลงนามร่วมกัน เมื่อปี ๒๕๕๕ ซึ่งกำหนดให้มีคณะทำงานร่วมกันระหว่างสองกระทรวง เป็นแนวทางการทำงาน ต่อเนื่องตามที่ได้หารือต่อไป ทั้งนี้หากมีความจำเป็นและความเหมาะสมก็สามารถหารือเพื่อปรับปรุง บันทึกความเข้าใจได้

๓.๖ ในส่วนของการพัฒนาโครงการท่าเรือน้ำลึกและเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย ของเมียนมาร์ ฝ่ายญี่ปุ่นเห็นว่า โครงการนี้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยและภูมิภาคอย่างมาก รวมทั้งบริษัทญี่ปุ่นที่ลงทุนในประเทศไทย จึงเสนอว่า อยากให้มีการประชุมร่วมระดับสูงระหว่าง เมียนมาร์-ไทย-ญี่ปุ่น เพื่อหารือในการยกระดับให้เป็นความร่วมมือของสามประเทศต่อไป

๓.๗ เลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นายโยชิฮิเดะ ซูกะ) ได้เรียนรองนายกรัฐมนตรีว่า ญี่ปุ่นประสบปัญหาข้อจำกัดการห้ามนำเข้าอาหารจากญี่ปุ่นไปยังประเทศไทยหลังเหตุการณ์สึนามิ และโรงไฟฟ้าที่เมืองฟูกูชิม่า ซึ่งได้ทราบว่าขณะนี้ทางการไทยกำลังพิจารณาและมีแนวโน้มจะยกเลิก มาตรการห้ามนำเข้าอาหารจากญี่ปุ่นดังกล่าว จึงขอแสดงความขอบคุณรัฐบาลไทย และหวังว่ารัฐบาล ไทยจะพิจารณายกเลิกมาตรการห้ามนำเข้าอาหารจากอีก ๓ เมืองที่เหลือในเร็ววันนี้

๔. ผลการหารือกับภาคเอกชนญี่ปุ่น

๔.๑ นอกจากการหารือระดับรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีแล้ว คณะผู้แทน นายกรัฐมนตรียังได้พบกับคณะผู้แทนของภาคเอกชน คือ สมาพันธ์ธุรกิจญี่ปุ่น (Keidanren) ทางประธานสมาพันธ์ฯ และคณะผู้แทนได้กล่าวแสดงความเชื่อมั่นและมีความมั่นใจในการบริหารราชการ แผ่นดินของรัฐบาลชุดปัจจุบันของไทยภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในช่วงเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบอบประชาธิปไตยในระบบเลือกตั้ง ทั้งนี้ บริษัทญี่ปุ่นที่ลงทุนในประเทศไทย ไม่ได้แสดงความกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทยแต่อย่างใด แม้ว่าในส่วนของ การท่องเที่ยวจะมีความเป็นห่วงในเรื่องของกฎอัยการศึกที่ทำให้ชาวญี่ปุ่นส่วนหนึ่งมีความไม่มั่นใจก็ตาม ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีได้ให้ความมั่นใจต่อคณะผู้แทนสมาพันธ์ฯ ว่ากฎอัยการศึกไม่เกี่ยวข้องและไม่เป็น

/อุปสรรค ...

อุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจในประเทศไทยอย่างแน่นอน แต่ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องดูแลความสงบเรียบร้อยภายในประเทศเพื่อให้สามารถบริหารราชการแผ่นดินได้อย่างเรียบร้อยและพร้อมเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยอย่างมั่นคงในอนาคต

๔.๒ คณะผู้แทนสหพันธ์ฯ ซึ่งมีสมาชิกหลายบริษัทที่มีการลงทุนอยู่ในประเทศไทยอยู่แล้ว ยังได้ให้ข้อมูลว่า บริษัทญี่ปุ่นยังคงเดินทางลงทุนในประเทศไทยต่อไป ดังจะเห็นได้จากในเร็วๆ นี้ จะมีการขยายธุรกิจและอุตสาหกรรมหลายประเภท เช่น มีการเปิดขยายโรงงานผลิตเส้นใยสังเคราะห์ชนิดพิเศษที่ไม่มีผลิตในโรงงานของญี่ปุ่นในประเทศอื่น อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่จะกระจายไปอยู่พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ การเปิดดำเนินธุรกิจภาคการค้าส่งค้าปลีก บริการโลจิสติกส์ และการเปิดตัวรถยนต์รุ่นใหม่ ซึ่งปัจจุบันญี่ปุ่นได้ใช้ประเทศไทยเป็นฐานผลิตรถยนต์เพื่อการส่งออก นอกจากนี้บริษัทญี่ปุ่นยังแสดงความสนใจที่จะลงทุนเพิ่มเติมในสาขาพลังงานไฟฟ้า พลังงานสะอาด ธุรกิจก๊าซ ระบบการขนส่งรถไฟและรถไฟฟ้า ท่าเรือ เป็นต้น

๕. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

๕.๑ รับทราบผลการเยือนญี่ปุ่นของรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) และคณะผู้แทนนายกรัฐมนตรี ตามข้อ ๑ - ๔

๕.๒ มอบหมายให้กระทรวงคมนาคม ร่วมกับกระทรวงที่ดิน โครงสร้างพื้นฐาน คมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยว ของญี่ปุ่น ผ่านคณะทำงานร่วมที่มีอยู่แล้ว ดำเนินการตามความเห็นและข้อเสนอของฝ่ายญี่ปุ่นตามข้อ ๓.๕ เพื่อดำเนินการศึกษารายละเอียดความเป็นไปได้ของการพัฒนาระบบรถไฟเส้นทางเชื่อมระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (แม่สอด-พิษณุโลก-ขอนแก่น-มุกดาหาร)

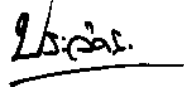
๕.๓ มอบหมายกระทรวงการต่างประเทศ ประสานกับฝ่ายญี่ปุ่นเพื่อดำเนินการเรื่องการยกระดับคณะกรรมการร่วมไทย-ญี่ปุ่น และจัดให้มีการประชุมโดยเร็ว

๕.๔ มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประสานกับเมียนมาร์ในการยกระดับความร่วมมือในการพัฒนาโครงการทำเรื่อน้ำลึกและเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายให้เป็นความร่วมมือของสามประเทศ ได้แก่ เมียนมาร์ ไทย และญี่ปุ่น

๕.๕ มอบหมายกระทรวงสาธารณสุขเร่งรัดพิจารณามาตรการห้ามนำเข้าสินค้าอาหารจากเมืองที่เหลืออีก ๓ เมืองของญี่ปุ่นที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่กระจายของกัมมันตภาพรังสีหลังเหตุการณ์สึนามิ แล้วแจ้งให้ทางญี่ปุ่นทราบโดยเร็ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อกรุณาอนุมัติในข้อ ๕ และเห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)
รองนายกรัฐมนตรี